

[Ministeren for offentlige arbejder.]

skuddet opgjort til næsten 400 000 kr., hvor- til kommer forrentning og afskrivning. Her- til kommer, at der ved en fortsættelse af banens drift må påregnes en udgift på 1 à 2 mill. kr. til en gennemgribende istand- sættelse.

Med flytningen af færgefarten fra Fåborg- Mommark til Bøjden-Fynshav falder grund- laget for opretholdelse af jernbanetrafikken på Sønderborg-Mommark banen væk. Den lokale trafik vil uden ulemper kunne bestrides af rute- og lastbiler. Sønderborg by er stærkt interesseret i at få fjernet jernbane- trafikken fra den stadig mere befærdede Jernbanegade, og såvel byrådet som Søn- derborg amtsråd har tiltrådt, at jernbane- trafikken på Sønderborg-Mommark banen indstilles.

Af hensyn til jernbanetrafikken til og fra Sønderborg havn m. v. opretholdes jern- banesporet dog på strækningen fra Sønder- borg H og Christian den Xs bro over Als- sund.

Da jeg anser det for at være af største betydning, at der nu tages skridt til at for- bedre landsdelsforbindelsen mellem Fyn og Sønderjylland således som her skitseret, hvorved samtidig opnås væsentlige bespa- relser for statsbanerne, skal jeg hermed og i øvrigt med henvisning til lovforslagets be- mærkninger anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg skal herved tillade mig at fremsætte *forslag til lov om beskyttelse af forædlerrettigheder for plan- ter* og i forbindelse hermed *forslag til lov om salg af mindreværdige plantenyheder*.

Medens der her i landet siden 1894 har kunnet meddeles patent på opfindelser, der kan udnyttes i industrien, eller hvis fremstilling kan gøres til genstand for in- dustrielt erhverv, har der hidtil ikke i medfør af dansk lov kunnet opnås forædlerbeskyt- telse for plantenyheder. Der er i tidens løb gjort forsøg på at opnå beskyttelse for en plantenyhed i henhold til patentloven, men ansøgning herom er blevet afvist af patent- kommissionen, idet patentlovens bestem- melser lige siden lovens givelse er blevet opfattet sådan, at de kun vedrører opfin- delser, der er knyttet til industri i dette ords begrænsede betydning.

Under hensyn til de store og stigende omkostninger, der er forbundet med for- ædling af planter, og til den betydning, det har, at der stadig foregår et effektivt for- ædlingsarbejde, har jeg i de senere år mod- taget henvendelser fra forskellig side om at søge gennemført en plantepatentlov eller en anden form for lovgivning, hvorved plante- forædlerne dels kan opnå beskyttelse af deres nyheder, dels kan opnå en indtægt, der muliggør det fortsatte forædlingsarbejde.

I forståelse med handelsministeren ned- satte jeg derfor i foråret 1959 et udvalg med den opgave at undersøge spørgsmålet om, hvorvidt og i bekræftende fald i hvilket omfang og efter hvilke retningslinjer der bør søges tilvejebragt lovreger til beskyt- telse af forædlerrettigheder med hensyn til planter. I udvalget har såvel landbrugets og gartneribrugets almindelige organisa- tioner som en række erhvervsorganisationer vedrørende korn og frø, gartneri og frugt- avl samt kartofler været repræsenteret. Desuden har deltaget repræsentanter for den kgl. veterinær- og landbohøjskole, sta- tens planteavlsudvalg, statens plantetilsyn, patentvæsenet samt handelsministeriet og landbrugsministeriet.

Dette udvalg har den 1. marts 1962 af- givet den som bilag til de nævnte lovforslag medfølgende betænkning.

Idet jeg henviser til betænkningen samt til de til forslagene gjorte udførlige bemærk- ninger, skal jeg om forslagene udtale føl- gende:

Udvalget er nået til den opfattelse, at for- ædlerbeskyttelsen ikke bør gives som en eneret for forædlerne, men at forædlernes interesser vil kunne tilgodeses derved, at de, så længe beskyttelsen består, kan op- kræve en afgift af enhver, der erhvervs- mæssigt opformerer plantenyheden. Det vil være nødvendigt, at der af staten ned- sættes et organ, plantenyhedsnævnet, der anerkender og registrerer plantenyhederne, men udgifterne herved såvel som ved den nødvendige prøvedyrkning skal ifølge for- slaget dækkes af afgifter, der skal betales af forædlerne. I øvrigt vil administrationen ikke blive indblandet i forædlerbeskyttel- sen og dens virkninger, idet det er hensig- ten, at forædlerne eller deres organisationer selv skal opkræve forædlerafgifterne, og idet sager vedrørende overtrædelse af be-

[Landbrugsministeren.]

skyttelsesloven normalt må rejses af forædlerne selv som værende undergivet privat påtale.

Da ingen kan være tjent med, at der meddeles forædlerbeskyttelse for plantenyheder, der er uden dyrkningsmæssig værdi, og det endog menes, at meddelelse af beskyttelse i sådanne tilfælde vil kunne være vildledende og dermed skadelig for forbrugerne, er det ved forslaget til lov om salg af mindre-værdige plantenyheder foreslået, at nyheder af nærings- og nytteplanter — herunder ikke prydplanter — for hvilke der er søgt forædlerbeskyttelse, ikke må falbydes eller forhandles her i landet, medmindre de efter stedfunden afprøvning er anerkendt efter de derom gældende regler eller de er optaget i en på foranledning af statens planteavlsludvalg udfærdiget sortsliste over dyrkningsværdige planter. Det havde været praktisk, om de her henhørende bestemmelser kunne være optaget i forslaget om beskyttelse af forædlingsrettigheder for planter, men da det vil være meget ønskeligt, ja, måske nødvendigt, at Danmark tilslutter sig den i betænkningen omtalte internationale konvention om plante-forædlerbeskyttelse, og da en sådan bestemmelse ikke forekommer i konventionen, har det været nødvendigt at fremsætte denne i et særligt forslag. Da dette forslag muligvis senere bør afløses af et nærmere udarbejdet forslag om afprøvning og anerkendelse af kulturplanter, er lovens gyldighed tænkt begrænset til en periode af 3 år.

Med disse bemærkninger, og idet jeg skal tilføje, at forslagernes snarlige gennemførelse er meget ønskelig, ikke mindst for kartoffel-forædlerne, der længe har haft behov for beskyttelse dels af egne nyheder, dels som basis for erhvervelse af udenlandske nyheder, skal jeg anbefale lovforslagene til en velvillig og så vidt muligt hurtig behandling i det høje ting.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Thisted Knudsen* til finansministeren:

„Med hvilken saglig begrundelse har ministeren ved udnævnelse af vurderings-

formand for Løve herred i Holbæk amt tilsidesat samtlige de af Holbæk amtsråd enstemmigt indstillede?“

Thisted Knudsen: Ifølge lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme udnævnes vurderingsformændene for de forskellige vurderingskredse af finansministeren på grundlag af forud indhentet indstilling fra vedkommende amtsråd. Dette er lovens klare ord, og det er klart, at det høje folketing ved vedtagelsen af denne bestemmelse har taget hensyn til, at amtsrådet måtte have det lokale kendskab og måtte kunne finde frem til de rette folk.

Som det sikkert er den højtærede finansminister bekendt, har man i Holbæk amt af politisk-praktiske grunde for flere år siden gennemført en deling af de vurderingskredse, der findes inden for amtet, mellem de forskellige politiske partier, således at indstillinger om vurderingsformænd ikke var noget politisk stridsspørgsmål. For Løve herreds vedkommende foretog amtsrådet en enstemmig indstilling til finansministeren af absolut kvalificerede vurderingsfolk. Ministeren har mærkværdig nok i dette tilfælde tilsidesat samtlige 3 indstillede, og uden på ny at spørge amtsrådet har ministeren valgt en anden, som vel næppe kunne være indstillet af amtsrådet.

Så vidt jeg kan forstå, har den højtærede finansminister hermed indledet en helt ny og chokerende praksis. Jeg ved fra en tidligere finansminister — en minister, som står den højtærede finansminister meget nær — at han i lignende tilfælde har udtalt, at hvis der skulle finde udnævnelse sted, måtte den første betingelse være, at den pågældende blev indstillet af amtsrådet. Når ministeren nu er gået den vej at tilsidesætte amtsrådets indstilling, må der efter mit skøn være ganske særlige og tungtvejende saglige grunde hertil; ellers måtte man ikke kunne tilsidesætte denne indstilling og indlede en ganske ny praksis.

Jeg spørger derfor den højtærede finansminister: hvilke er de ganske særlige grunde? Jeg går ud fra, at de amtsrådsmedlemmer, der har deltaget i denne indstilling, har været loyale over for indstillingen, og går endvidere ud fra, at man ikke selv kan optræde som ansøger til en sådan stilling og samtidig som anbefaler. Jeg spørger da:

[Thisted Knudsen.]

hvor er ministerens respekt for det kommunale selvstyre henne? Hvor er ministerens hensyntagen til, at der altid skal være et loyalt og tillidsfuldt samarbejde mellem staten og kommunerne? Og jeg går videre: hvor er hensynet til de kvalificerede folk, som i dette tilfælde enstemmigt er indstillet af Holbæk amtsråd? Tror den højtærede minister virkelig, at man på denne måde skaber respekt for og tillid til den administration, som han har ansvaret for? Jeg opfatter ganske simpelt — jeg sætter i øvrigt stor pris på den højtærede finansminister — den her skete udnævnelse i relation til det kommunale selvstyre, hvis minister den højtærede finansminister tidligere har været, som et stød under bæltestedet, og jeg mener derfor, det er nødvendigt, at ministeren fra folketingets talerstol præcist gør rede for sine tungtvejende saglige grunde til den nye praksis.

Finansministeren (Hans R. Knudsen): Når det ærede medlem spørger mig, med hvilken saglig begrundelse jeg har tilsidesat Holbæk amtsråds indstilling, kan jeg da kun takke det ærede medlem for, at han dermed erkender, at udnævnelsen er sket ud fra saglige hensyn. Det har naturligvis også været tilfældet her.

Amterne — og amtet her — har indstillingsret, og i mange tilfælde, ja, i langt de fleste, følges amtets indstilling. Det skete ikke for Løve herreds vedkommende, og min begrundelse for at udnævne en anden end en af de tre indstillede gårdejere var, at den pågældende, en håndværksmester, er særdeles velkvalificeret som vurderingsformand. Han har været vurderingsmand i 8 år, og i ca. 20 år har han vurderet til brandforsikring, og det er grundlaget for hans udnævnelse.

Thisted Knudsen: Jeg må erklære mig meget utilfreds med den højtærede finansministers svar. Det var et forsøg, efter min opfattelse, på at undgå det principielle i denne sag.

Jeg spørger den højtærede finansminister: hvad er det for ganske særlige grunde, der her er tale om? Kan finansministeren påstå, at den pågældende kunne være indstillet af Holbæk amtsråd selv med hjælp af parti-

fæller af den højtærede finansminister? Nej, det tør finansministeren ikke. Jeg mener, der er indledet en ny praksis, og at det er en hesteløs rytter, der er blevet udnævnt.

Jeg er altså ikke tilfreds med det svar, den højtærede finansminister har givet mig, og jeg ved, der er uhyre megen uro i befolkningen. Så må man måske anvende andre veje for at få klarlagt et for os alle meget vigtigt problem.

Finansministeren (Hans R. Knudsen): Jeg må indrømme det ærede medlem, at jeg ved ikke, hvad en hesteløs rytter er, men hvis det ærede medlem fastholder som princip, at finansministeren altid skal være bundet til indstilling fra amtet, er jeg ikke enig med det ærede medlem. Finansministeren er bundet af de rent saglige kvalifikationer, og det er dem, der har været afgørende i dette spørgsmål.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om folkeskolen på Færøerne.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 3354).

Der var stillet følgende ændringsforslag:
Af *undervisningsministeren*:

Til § 14.

I stk. 2 ændres „1961-62“ til: „1962-63“.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslaget af *undervisningsministeren* (se ovenfor) *vedtoges* uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.